

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ»

Кафедра економіки та підприємництва

(повна назва кафедри)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи

Р. Б. Папірник

« 03 » 03 2020 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РОЗРОБКА БІЗНЕС-СТРАТЕГІЙ

спеціальність

076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

(шифр і назва спеціальності)

освітньо-професійна програма

«Підприємницька діяльність»

(назва освітньої програми)

освітній ступінь

магістр

(назва освітнього ступеня)

форма навчання

денна

(денна, заочна, вечірня)

розробник

Поповиченко Ірина Валеріївна

(прізвище, ім'я, по батькові)

Статус дисципліни	Нормативна
Мова викладання	Українська
Курс / семестр	І курс магістратури, 2 семестр
Кількість кредитів ЄКТС	3 ЄКТС
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції - 16 год.
	Практичні заняття – 14 год.
	Самостійна робота (включно із підготовкою до підсумкового контролю) - 60 год.
Форма підсумкового контролю	Екзамен
Контакти кафедри	Кафедра економіки та підприємництва, 10-й поверх висотного корпусу, к. В-1007, тел. +380731831431, https://pgasa.dp.ua/department/ep/
Викладач (-і)	Поповиченко Ірина Валеріївна, д.е.н., проф., зав кафедри Стенічева Інна Борисівна, асистент
Контактна інформація викладача (-ів)	porovychenko.irynd@pgasa.dp.ua porovychenko.irynd@365.pgasa.dp.ua stenicheva.inna@pgasa.dp.ua stenicheva.inna@365.pgasa.dp.ua
Консультації	Графік консультацій розміщено та актуалізується на сторінці кафедри за посиланням https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2017/07/grafik-konsultatsij-2021n.r.-2semestr.pdf

1. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Програма вивчення навчальної дисципліни «Розробка бізнес-стратегій» складена відповідно до освітньої програми «Підприємницька діяльність» підготовки магістрів спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність».

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Розробка бізнес-стратегій» є теоретичні основи, принципи та сучасні практичні підходи до формування й реалізації бізнес-стратегій на засадах стратегічного підходу до управління бізнесом для забезпечення ефективної, конкурентоспроможної діяльності виробничо-торгівельних та комерційних бізнес-структур в умовах складності, рухливості та невизначеності зовнішнього середовища.

2. РОЗПОДІЛ ЧАСУ НА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Години	Кредити	Семестр	
				II
Всього годин за навчальним планом, з них:	90	3,0		90
Аудиторні заняття, у т.ч:				
лекції	16			16
практичні заняття	14			14
Самостійна робота, у т.ч:	60			60
підготовка до аудиторних занять	6			6
підготовка до контрольних заходів	12			12

виконання курсової роботи	-			-
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	12			12
підготовка до екзамену	30			30
Форма підсумкового контролю				екзамен

3. СТИСЛИЙ ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни: формування у здобувачів професійних компетентностей у вигляді системи знань, умінь та навичок з використання сучасних методів, моделей та інструментів стратегічного підходу до управління бізнесом для забезпечення успішної реалізації бізнес-стратегій та конкурентоспроможного, гнучкого функціонування бізнес-структур в сучасних умовах рухливого та невизначеного середовища.

Завдання дисципліни: засвоєння методологічних основ побудови системи стратегічного управління бізнесом; опанування практичних методів розробки та впровадження бізнес-стратегій, у тому числі з урахуванням специфіки будівельного бізнесу, методів стратегічного планування та контролю; оволодіння навичками творчого критичного мислення, що дозволить долати стереотипи в процесі прийняття стратегічних рішень у бізнесі.

Пререквізити дисципліни. Вивчення дисципліни «Розробка бізнес-стратегій» ґрунтується на дисциплінах «Економічне управління у бізнес-структурах», «HR інжиніринг», «Економічна діагностика». Також для успішного опанування освітньої компоненти «Розробка бізнес-стратегій» здобувач має опанувати такі дисципліни першого (бакалаврського) освітнього рівня: «Менеджмент», «Дослідження ринку».

Постреквізити дисципліни. Вивчення дисципліни «Розробка бізнес-стратегій» дозволить здобувачам надалі ефективно опанувати цикл навчальних дисциплін практичної підготовки, а саме пройти комплексний тренінг з моделювання розвитку підприємницької діяльності, успішно виконати завдання виробничої та переддипломної практик.

Компетентності. Результатом вивчення дисципліни «Розробка бізнес-стратегій» є здобуття студентами таких компетентностей:

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 2. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 3. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 1. Здатність розробляти та реалізовувати стратегію розвитку підприємницьких, торговельних та/або біржових структур.

СК 3. Здатність до ефективного управління діяльністю суб'єктів господарювання в сфері підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності.

СК6. Здатність приймати обґрунтовані управлінські рішення, враховуючи особливості підприємств будівельної галузі.

Заплановані результати навчання. Опанування навчальної дисципліни «Розробка бізнес-стратегій» дозволить здобувачеві:

РН2. Визначати, аналізувати проблеми підприємництва, торгівлі і біржової діяльності та розробляти заходи щодо їх вирішення.

РН7. Визначати та впроваджувати стратегічні плани розвитку суб'єктів господарювання у сфері підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності.

РН9. Розробляти і приймати рішення, спрямовані на забезпечення ефективності діяльності суб'єктів господарювання у сфері підприємницької, торговельної та/або біржової діяльності.

РН10. Вміти вирішувати проблемні питання, що виникають в діяльності підприємницьких, торговельних та/або біржових структур за умов невизначеності та ризиків.

Методи навчання. Під час вивчення дисципліни застосовуються такі методи навчання:

- за джерелом передачі та сприйняття інформації – словесний (пояснення, бесіда), наочний (ілюстрація, презентація), практичний (розрахункові вправи, розгляд та обговорення кейсів);
- за характером пізнавальної діяльності студентів – проблемно-пошуковий, дослідницький, евристичний;
- за логікою навчання – індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

Форми навчання: аудиторна (лекції, практичні заняття), позааудиторна, групова, індивідуальна.

4. СТРУКТУРА (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб.	с/р
Змістовий модуль 1. Підходи, класифікація, принципи формування та впровадження бізнес-стратегій в системі стратегічного управління підприємницькою діяльністю					
Тема 1. Бізнес-стратегія та стратегічне управління бізнесом	12	4	2		6
Тема 2. Структура та характеристика етапів стратегічного управління бізнесом	10	2	2		6
Тема 3. Класифікація стратегій в теорії та практиці стратегічного управління бізнесом	14	4	4		6
Тема 4. Стратегії конкуренції в залежності від позиції фірми в конкурентному середовищі	10	2	2		6
Тема 5. Продуктова стратегія підприємства	14	4	4		6
Разом за змістовим модулем 1	60	16	14		30
Підготовка до екзамену	30				30
Усього годин	90	16	14		60

5. ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1,2	Бізнес-стратегія та стратегічне управління бізнесом	4
3	Структура та характеристика етапів стратегічного управління бізнесом	2
4,5	Класифікація стратегій в теорії та практиці стратегічного управління бізнесом	4
6	Стратегії конкуренції в залежності від позиції фірми в конкурентному середовищі	2
7,8	Продуктова стратегія підприємства	4
	Усього годин	16

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1	Порівняльна характеристика оперативного та стратегічного управління діяльністю підприємства. Розгляд етапів стратегічного управління бізнесом на прикладах конкретних підприємств	2
2	Аналіз факторів, що впливають на вибір бізнес-стратегії	2
3	Класифікація бізнес-стратегій: порівняльна характеристика стратегій створення конкурентних переваг	2
4	Розгляд базисних (еталонних) стратегій на прикладах конкретних бізнесів	2
5	Застосування методу SWOT-аналізу щодо діяльності конкретної компанії та розробка загального стратегічного плану поліпшення її конкурентної позиції з використанням матриці Томпсона і Стрікланда	2
6	Практичне використання матричних інструментів аналізу портфеля продукції / бізнесів (матриця БКГ, матриця МакКінзі)	2
7	Самостійна робота на застосування матричних інструментів аналізу портфеля продукції / бізнесів. Захист індивідуальних робіт (есе, презентації)	2
	Усього годин	14

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Лабораторні заняття навчальним планом не передбачені.

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ п/п	Вид роботи / Назва теми	Кількість годин
1	Підготовка до аудиторних занять	6
2	Підготовка до контрольних заходів	12
3	Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях:	12

	1. ** Управління в умовах стратегічних змін на підприємстві. Подолання спротиву персоналу та його адаптація до змін (науково-дослідницьке завдання)	4
	2. Управління за цілями та управління за результатами – методи ефективної реалізації стратегічного плану	2
	3. ** Оцінка стратегії підприємства: відповідність стратегії і оргструктури управління (науково-дослідницьке завдання).	2
	4. ** Оцінка стратегії підприємства: відповідність стратегії і культури організації (науково-дослідницьке завдання)	2
	5. Реалізація стратегічного плану підприємства: (тактика, політика, процедури, правила)	2
4	Підготовка до екзамену	30

9.МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Під час вивчення даної дисципліни використовуються такі методи контролю: тестування (для оцінювання рівня оволодіння теоретичним матеріалом); письмове розв'язання практичних задач із обґрунтуванням рішення (для оцінювання рівня практичних умінь та навичок); виконання письмової самостійної роботи (есе) та розробка і публічний захист презентації за темою есе, участь у аналізі та обговоренні кейсів з практики бізнесу (для оцінювання результатів самостійної роботи).

10. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання знань студентів з дисципліни «Розробка бізнес-стратегій» здійснюється на основі результатів поточного і підсумкового контролю. Курс складається з одного змістового модулю.

Поточний контроль знань та вмінь студента оцінюється за 100 бальною шкалою в залежності від виду навчання.

Оцінювання результатів змістового модулю здійснюється таким чином:

- максимальна оцінка знань теоретичного матеріалу дисципліни, що вивчається (тестування у Офіс 365) - 100 балів;
- максимальна оцінка з розв'язання практичних завдань - 100 балів;
- максимальна оцінка знань з самостійної роботи студента - 100 балів*.

*(написання есе + розробка та захист презентації за темою есе – 60 балів; аналіз та обговорення кейсів – 40 балів). Опрацювання науково-дослідницької теми есе (помічено** в табл. п.8) з публікацією тез на науково-практичній конференції надає здобувачеві додаткові бали та може бути підставою для «закриття» пропусків аудиторних занять, якщо такі мають місце.

Поточна оцінка за трьома видами навчання усереднюється.

Критерії оцінки теоретичних знань за змістовими модулями

№ з/п	Вид критерію	Зміст критерію	Кількість балів за змістовими модулями
			Змістовий модуль №1
1.	Якість складання тестів (20 тестових питань)	5 балів за кожен вірну відповідь на питання	0-100
		Разом:	0-100

Критерії оцінки практичних навичок та вмінь за змістовими модулями

№ з/п	Вид критерію	Зміст критерію	Кількість балів за змістовим модулем	
			1-й змістовий модуль	
			1-е завдання	2-е завдання
1.	Якість виконання і захисту практичних завдань: -у першому (єдиному) змістовому модулі за кожне з 2-х практичних завдань максимально нараховується по 50 балів за кожне завдання	Студентом обгрунтовано і в повному обсязі розв'язано практичне завдання. При захисті практичного завдання продемонстрована висока якість опанування інструментарієм розв'язання практичних задач	50	50
		При обгрунтуванні і розв'язанні практичного завдання студентом допущені незначні помилки, які суттєво не знижують якості виконання завдання. При захисті практичного завдання студентом продемонстрована хороша якість опанування інструментарієм розв'язання практичних задач	40	40
		Виконання і захист студентом практичного завдання зроблені з суттєвими помилками і лише допоміжні запитання викладача дозволяють студенту довести той факт, що ним в достатній мірі опановано інструментарій	30	30

		розв'язання задач.		
		Виконання і захист практичного завдання зроблені студентом з грубими помилками і не в повному обсязі. Допоміжні запитання викладача не дозволяють студенту довести той факт, що ним в достатній мірі опановано інструментарій розв'язання задач.	20	20
		Практичне завдання виконано не в повному обсязі, з грубими помилками, або не виконано взагалі. Студент не надав жодної відповіді на питання викладача щодо інструментарію розв'язання задач.	0-10	0-10
		Максимальна оцінка разом за одне завдання:	50	50
		Разом за змістовим модулем максимум:	100	

Критерії оцінки знань з самостійної роботи студента

№ з/п	Вид критерію	Зміст критерію	Кількість балів за змістовими модулями
			І змістовий модуль
1.	Своєчасне надання і захист письмової роботи у вигляді есе обсягом 1500-2000 друкованих знаків з пробілами за темами розділів програми, що не викладались на лекціях:	Студент своєчасно і в повному обсязі подає есе і захищає його зміст, якісно відповідаючи на всі запитання. При цьому студент показує вміння логічно і послідовно викладати матеріал та користуватися сучасними інформаційними джерелами	30
		Студент своєчасно, але в стислому обсязі подає есе і захищає його зміст, не	20

		відповідаючи на всі запитання. Допускається незначна затримка щодо подачі та захисту есе	
		Студент не своєчасно і в неповному обсязі подає есе, захист якого відбувається студентом не самостійно, а лише при наданні викладачем допоміжних питань. Має місце значна затримка в часі щодо подання есе для перевірки і захисту	10
		Есе не подано для перевірки та захисту, або роботу і її захист виконано з грубими помилками та ознаками плагіату, що не дозволяє позитивно оцінити самостійну роботу студента	0
		Максимум за есе:	30
2.	Своєчасна підготовка та публічний захист на занятті презентації за темою есе	- Інформативність (повне розкриття теми без переобтяження текстовим матеріалом) - 6 балів; - Структурованість (логічний план викладення теми) - 6 балів; - Наявність прив'язки до практичного прикладу - 6 балів; - Дотримання регламенту доповіді (5 хвилин) - 6 балів; - Захист (відповіді на питання викладача та колег-здобувачів) - 6 балів.	
		Разом максимум за презентацію:	30
3.	Участь у аналізі та обговоренні кейсів з практики бізнесу	Активна участь у обговоренні кейсу з аргументованим обґрунтуванням власної позиції та думки (4 питання викладача - за кожен аргументовану відповідь – по 10 балів)	40
		Пасивне слухання дискусії інших, або взагалі, здобувач не є присутнім на обговоренні питання	0
		Максимум за обговорення кейсів:	40
		Разом за змістовим модулем:	100

Підсумковий контроль знань студента здійснюється у формі екзамену, що складається з 20 тестових питань у Офіс 365 у рандомному порядку за варіантами та 2-х практичних задач, і оцінюється за 100 бальною шкалою.

Критерії оцінки екзамену

№ з/п	Вид критерію	Зміст критерію	Відповіді на тестові питання	Практична задача	
				№1	№2
1.	Відповіді на 20 тестових питань	Кожна правильна відповідь оцінюється у 5 балів (20*5=100 балів)	0-100		
	Разом за тестові питання:		100		
2.	Якість розв'язання задачі	Студент розв'язав задачу правильно, навів необхідні формули та надав пояснення всіх позначень/коефіцієнтів		49-50	49-50
		Студент розв'язав задачу з незначними помилками технічного характеру, навів необхідні формули, але не надав пояснення їх позначень/коефіцієнтів		38-48	38-48
		Студент розв'язав задачу із значними помилками, навів не всі необхідні формули, не надав пояснення їх позначень/коефіцієнтів, в обчисленнях не вказані одиниці виміру		27-37	27-37
		Студент розв'язав задачу з грубими помилками та не навів необхідні формули, в обчисленнях не вказані одиниці виміру.		16-26	16-26
		Студент має слабе уявлення щодо суті задачі та методики її розв'язання, порушена логічна послідовність дій та відповідних обчислень, що призводить до неправильної відповіді.		10-15	10-15
		Студент не володіє методикою розв'язання задачі, окремі дії намагається виконати інтуїтивно чи несвідомо, навмання. Задача не розв'язана.		1-9	1-9
	Максимум за розв'язання задач:			50	50
	Максимум разом за розв'язання 2-х задач :			100	
3.	Усереднена екзаменаційна оцінка є середнім арифметичним за п.п. 1 та 2		(100+100) / 2		

Підсумкова оцінка з дисципліни визначається як середньоарифметична з оцінки за змістовий модуль та оцінки за екзамен.

11. ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика курсу передбачає відповідальність викладача і студента за якість викладення та опанування навчального матеріалу, прозорість оцінювання, дотримання принципів академічної доброчесності. Середовище на заняттях є дружнім та відкритим до конструктивної критики.

Порядок зарахування пропущених занять. Відпрацювання пропущених занять відбувається у формі усного опитування (за пропуск лекції) та виконання індивідуального розрахункового завдання (за пропуск практичного заняття).

Дотримання академічної доброчесності студентами. Студенти академії мають керуватися у своїй діяльності Кодексом академічної доброчесності ПДАБА ПЛПМ 0812-001:2018, яким встановлено загальні моральні принципи та правила етичної поведінки.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей інших авторів;

- надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Дотримуємося Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату у ПДАБА. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо студент має сумніви або непевність, що його дії або бездіяльність можуть порушити Кодекс академічної доброчесності Академії, він може звернутися за консультацією до Комісії з питань академічної доброчесності.

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Дикань В.Л., Зубенко В.О., Маковоз О.В., Токмакова І.В., Шраменко О.В. Стратегічне управління: навч. посібник. К.: «Центр учбової літератури», 2019. 272 с.
2. Довгань Л. Є., Каракай Ю. В., Артеменко Л. П. Стратегічне управління. Навч. посіб. 2ге вид. К.: Центр учбової літератури, 2011. 440 с.
3. Ковтун О. І. Стратегія підприємства: підручник. Вид. 2-ге, оновл. і допов. Львів: Новий Світ –2000, 2014. 426 с.
4. Подольчак Н.Ю. Стратегічний менеджмент: навч. посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2012. 400 с.
5. Сак Т.В. Стратегія підприємства: курс лекцій. Луцьк: СЛУ ім. Лесі Українки, 2014. 130 с.
6. Стратегії та технології інноваційного розвитку корпорацій [О. М. Полінкевич та ін.]; за наук. ред. д-ра екон. наук, проф. О. М. Полінкевич. Луцьк: Вежа-Друк, 2018. 415 с.
7. В. Кім Чан, Рене Моборн. Стратегія блакитного океану: як створити безхмарний ринковий простір та позбутися конкуренції. Харків: Книжковий Клуб Сімейного Дозвілля, 2019. 270 с.
8. Виханский О.С. Стратегическое управление: Учебник. - М.: Гардарики, 1998. 296 с.
9. Ефремов В.С. Стратегия бизнеса. Концепции и методы планирования. - М.: 1998.
10. Porter M.E.Competitive Advantage: Creating and Sustaining Superior Performans. - New York, Free Press. 1985.

11. Markidakis, S. Forecasting, Planning and Strategies for the 21st Century. – New York, Free Press. 1990.

Додаткова

10. Кусумано Майкл А. Стратегії геніїв. П'ять найважливіших уроків від Білла Гейтса, Енді Гроува та Стіва Джобса. [пер. з англ. С. Новікової]. 4-те вид. Харків: Клуб Сімейного Дозвілля, 2020. 256 с.

11. Рокоча В., Одягайло Б., Терехов В. Бізнес-стратегії європейських компаній: навч. посіб. К: ВНЗ "Ун-т економіки та права "КРОК", 2018. 310 с.

12. Стратегічний маркетинг: навч. посіб. / [Я. С. Ларіна та ін. ; за ред. Я. С. Ларіної]. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2019. 363 с.

13. Стратегія підприємства: зміна парадигми управління та інноваційні рішення для бізнесу: колект. монографія / [Наливайко А. П. та ін.]; за ред. проф. А. П. Наливайка; Держ. ВНЗ "Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана". К. : КНЕУ, 2015. 398 с.

14. Белашапка А.И. Стратегия достижения целей в бизнесе: теория и практика. – Днепропетровск: Пороги, 2003. 798 с.

15. Роберт С. Каплан, Дейвид П. Нортон. Сбалансированная система показателей. От стратегии к действию. Олимп-бизнес, 2016. 320с.

16. Томпсон А.А., Стрикленд А.Дж. Стратегический менеджмент. Искусство разработки и реализации стратегии. Банки и биржи, ЮНИТИ, 1998. 576 с.

17. Генри Форд. Моя жизнь, мои достижения. - К.: "Трайлык", 1993, печатается по изданию Л.: "Время", 1924.

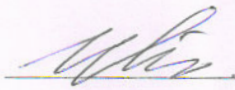
18. Frank T. Rothaermel Strategic Management: concepts. Georgia Institute of Technology. McGraw-Hill Education, 2018.

19. Hoque F. e-Enterprise: business models, architecture and components. – Cambridge University Press, 2000.

Інтернет-ресурси

1. Офіційний сайт компанії ТОВ «Руш». URL: <https://eva.ua/o-kompanii/>
2. Офіційний сайт компанії ТОВ «Стиль-Д». URL: <https://prostor.ua/ua/o-nas/>
3. Компанія інтелектуальних технологій. URL: <https://kint.com.ua/ua/biznes-trenazher-vial>
2. Кейси. Краща практика. URL: <http://www.management.com.ua/cases/3>. Бизнес-кейсы. URL: <http://www.mbastrategy.ua/content/blogcategory/74/232/lang.Rus/>

Розробник

(І. В. ПОПОВИЧЕНКО)

Гарант освітньої програми

(П. А. ФІСУНЕНКО)

Силабус затверджено на засіданні кафедри економіки та підприємництва

Протокол № 1 від 31 серпня 2020 року